

Posudek bakalářské práce

Název práce: Paměť psaná a orální: srovnání současné kolektivní paměti o vztahu Čechů a Němců po roce 1945 na Cvikovsku s bádáním Tomáše Nováka a Ladislava Pavýzy

Autor/ka: Klára Bedrnová

Vedoucí práce: PhDr. Sandra Kreisslová, Ph.D.

Oponent/ka: Doc. Petra Košťálová

Předložená bakalářská práce se zaměřuje na kolektivní paměť reflektující soužití Čechů a Němců po druhé světové válce v severočeském regionu Cvikov, situovaném v Lužických horách. Badatelka v úvodních kapitolách specifikuje region a částečně i události odehrávající se v něm před válkou; akcent je však kladen právě na příběhy soužití a spoluzití po válce. Získané poznatky porovnává se starším výzkumem obou výše zmíněných regionálních výzkumníků /amatérských historiků, kdy komparuje vždy stejné tematické bloky. Samotné místo výzkumu i časový rámec jsou tak úzce vymezeny, což čtenářům umožňuje přiblížit toto téma formou mikrosondy.

Badatelka zkombinovala dvě hlavní metody: jednak práci s pozůstalostí v archivu, jednak vlastní terénní výzkum za použití kvalitativních metod sběru dat. Jádro výzkumu tak obsahuje jak paměť komunikativní, tak paměť kulturní. Komparované narativy od sebe dělí desítky let, takže jejich analýza poskytuje zajímavé výsledky ohledně přenosu a tradování vzpomínek z období těchto „válek paměti“.

Oba vzorky respondentů se však (až na dvě výjimky) příliš nepřekrývají; neboť jde v zásadě o paměť vysídlených Němců a o paměť, kterou si na vysídlení a na situaci po něm uchovali nově příchozí Češi, osidlující pohraničí od léta 1945. Je zajímavé, jak se v tomto případě projevuje proměnlivost narativů, nicméně neméně zajímavé by bylo tuto paměť porovnat i se vzpomínkami vysídlených obyvatel.

Dotazy k obhajobě:

Mohla by badatelka specifikovat, proč se z jejího pohledu zachovaly spíše obecné informace a nikoli lokální specifika? Jedná se podle jejího názoru o nepřerušenu kontinuitu v předávání paměti? Zda a případně jakým způsobem ožilo téma sudetských Němců v této oblasti v posledních letech?

Přes uvedená doporučení lze konstatovat, že předložená práce splňuje jak po stránce obsahové tak i formální požadavky kladené na závěrečnou kvalifikační práci bakalářského stupně. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou výborně.

V Praze dne 31. 8. 2023

Doc. Petra Košťálová